

Bócsai Hírek

2014. május – Ígéret hava

TARTALOM

Találkozók és jubileumok

Hatvan zsák szeméttel kevesebb

Biciklik a Pipagyújtónál

Újra szép a tanyasi temető

Hogyan mentsük meg...

Harc a kábítószer ellen

**A székely himnusszal kezdték
Torockón**

**Minden kedves olvasónknak
áldott
pünkösdi ünnepeket
kívánunk!**

A nagy találkozó

Május 10-én bócsai és Bócsáról elszármazott barátok, munkatársak, iskolatársak ültek sok évtized után újra egy asztalhoz, hogy közösen eltöltsenek egy kellemes délutánt. Számtalan emlék, fénykép került elő a múltból, sokaknál a történet ott folytatódott, ahol elkezdődött. A rendezvény ötletgazdája Balázs Ferenc leleményesen „A nagy találkozó”- néven emlegette a hétvégi eseményt. A tervezett hatvan fős rendezvényre 123-an látogattak el az ország minden szegletéből; Kecskemétről,

Pestről, Kiskunhalasról, Tahi-tótfaluról, Dunaharaszti-ról, Orgoványról, Gödről érkeztek vendégek.

Feri bácsi elmondása szerint az 50-es években az erdőgazdaságokhoz rengeteg munkaerő kellett. Egy brigádban 60-an, 70-en dolgoztak. Örömmel tapasztalta, hogy sok volt munkatársa is eljött, jó volt felidézni a közösen átélt eseményeket, történeteket. A régi iskolatársak, barátok még arra az időre is emlékeztek, amikor Bócsának csak két utcája volt és majdnem minden-

ki tanyán élt. A tanyasiak többsége a Zöldhalmi iskolába járt, de ott volt még a Kosztra, Gáspár, Beniczki, a Fischeri a Kisbócsai és az Abonyi majori iskola is. Ezen tanintézmények emlékei lassan már csak ilyen találkozók alkalmával tudnak újra megelevenedni. Volt olyan vendég, aki élesen emlékszik 60 év elmúltával is, hogy második osztályban egy padban ült Sárika nénivel, Feri bácsi feleségével.

A helyi népdalkör tagjai külön erre az eseményre saját dalszöveggel örökzöld slágerek zenéire olykor meghatározó, nosztalgikus, olykor pedig humoros hangulatú nótacsokrot állítottak össze. Szőke-Tóth Mihály pol-

gármester nagy tisztelettel tett eleget a meghívásnak; köszöntő beszédében elismerő szavakkal méltatta a találkozó ötletét, valamint azt az óriási szervező munkát, mellyel életre hívták a nagy

eseményt. A délután folyamán két születésnapot is – Csővári Mihálynét és Tyukász Dezsőné – köszönthettek az egybegyűltek. Csővári

Mihályné e jeles nap alkalmából tortával kedveskedett a vendégeknek. A találkozót követő napokban az ország minden részéről érkeztek az elismerő szavak, üzenetek, köszönetnyilvánítások. Feri bácsi álma tehát teljesült; persze sok-sok felajánlással, segítséggel, melyet ezúton is köszön kedves feleségének, szervező társának Bak Antalnak, a családtagoknak, barátoknak, kivétel nélkül mindenkinek, aki hozzájárult „A nagy találkozó” szervezéséhez.

Szentgyörgyi Éva

Európa parlamenti választások Bócsán

2014. május 25-én EP-választások zajlottak az országban. Ezzel kapcsolatban következnek most néhány adat Bócsáról.

A névjegyzékben szereplő választópolgárok száma 1.482, melyből szavazatát a két szavazóköriben összesen leadta: 307 (20,7 %)

Eredmények:

FIDESZ-KDNP	215 szavazat (70,49 %, országosan 51,49 %)
JOBBIK	44 szavazat (14,43 %, országosan 14,68 %)
MSZP	24 szavazat (7,87 %, országosan 10,92 %)
DK	11 szavazat (3,61 %, országosan 9,76 %)
LMP	6 szavazat (1,97 %, országosan 5,01 %)
Együtt PM	5 szavazat (1,64 %, országosan 7,22 %)

A többi pártra Bócsán nem jutott szavazat.

Hatvan zsák szeméttel kevesebb

Május 9-én Bócsa is bekapcsolódott a TeSzedd! országos szemétyűjtési akcióba. A település tisztábbá tételében az önkormányzat dolgozói, valamint az iskola 2. 3. 4. és 7. osztályos tanulói, valamint tanáraik működtek közre. Az alsósok a Parkerdő borókás, illetve erdő felőli oldalát tisztították meg, a felsősök pedig a Katzenbach falu homokdombos területén, utcáin takarítottak. A külterületek megtisztítása során illegális személtre rakó helyeket is felszámoltak

az önkéntesek. A régi bócsai főút mellett – Fischerbócsa felé levő földút – több ilyen illegális szemétkupac is összegyűjtésre került. Szomorú tapasztalni, hogy pár ember úgy gondolja, hogy a háztartási és egyéb hulladékok számára az ú menti erdős területek zöldellő aljnövényzete a legideálisabb hely. A közel száz főből álló csapat összesen hatvan zsáknyi szemetet szedett a röpke délelőtt leforgása alatt.

Szentgyörgyi Éva

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születtek:

Március: Nagy Lóránt – an.: Sréter Orsolya

Május: Szentgyörgyi Léna – an.: Kun-Szabó Anna

Mucsi Zsófi – an.: Szendi Erika

Elhunytak:

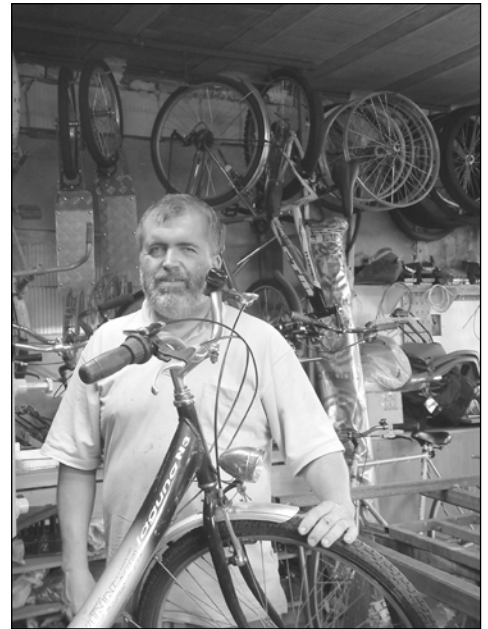
Április: Csipak Sándorné (1940), Csapi Béláné (1960), Tóth Sándorné (1939)

Május: Kürtösi Imréné (1936), Harkai István (1925)

Biciklik a Pipagyújtónál

Bővült a bócsai idegenforgalmi kínálat

Önkormányzati és jelentős vállal-kozói támogatással is bővültek a bócsai, így a kistérségi idegenforgalmi lehetőségek. Június elejére több állomás is létesült, ahol az utazók, turisták de még a helyi családok is bár-mikor felvehetik, illetve letehetik a biciklit. Ez a kezdeményezés egyben megelőzi a Vadkert felé nemsokára elkészülő kerékpárutat.

Hol működik 2014. júniustól kölcsönző állomás:

Bócsa Pipagyújtó Csárda
Soltvadkert Vörös tér
Kiskőrös Szarvas Szálló
Kecel Fresh Fruit Kft
Kiskunhalas Sóstói strand

Mivel a turizmus és a sport ügye minden helyi önkormányzatnak fontos, a közterületeket ingyen bocsátották rendelkezésre. A járművek üzembe helyezése jelentős szponzori háttérrel történt, így sikerült kialakítani a rendkívül kedvezményes árakat.

Az összesen 50 kerékpár szabályos felszereléssel, üzem-

biztos állapotban várja a sportembereket. Előre egyeztetve természetesen átcsoportosíthatók és szállítás is igényelhető a soltvadkerti ötletgazda és üzemeltető Grósz Sándornál. A szakállas és mindig mosolygó mester szerint a mozgás és a sport az egyik legfontosabb eszköz az egészség megőrzésére.

Árak:

Óránként:	200 Ft
10.00-18.00:	1.200 Ft
18.00-10.00:	500 Ft
Péntek 18.00 – hétfő 10.00:	2.000 Ft

Csoportos és családi kedvezmények. Igény szerint térképet is adnak a jármű mellé. Telefonos információ: 70/459-5390

K. L.

Adomány gyümölcs képében

Fontos a vitaminpótlás, főleg ha fejlődő szervezetről van szó. A bócsai iskolások és óvodások uzsonnája, ebédje mellé friss alma is kerülhet, hiszen id. Zsikla Imre őstermelő 12 láda almát adományozott az iskola, valamint az óvoda részére. Ezúton is köszönjük a felajánlását.

Újra szép a tanyasi temető

Vajon mennyien élnek Kisbócsán? És vajon mennyien éltek ezelőtt ötven esztendővel ott? Igazi statisztikai kérdés, amit valójában akkor értünk meg, ha kimegyünk oda. Igen: itt ezelőtt fél évszázaddal tanyasi iskola és temető működött. Azaz: születtek és meghaltak.

Azóta az iskolát rég bezárták — legalább azt jó látni, hogy van gazdája az épületnek. A kisbócsaiak temetője a katolikus templom mögötti dűlőben található, mely fölött igencsak átvette az uralmat az erdő. Susnyók, bokrok, sőt némelykor valódi akácfaák nőttek a sírok fölé, melyekbe az utóbbi

években egyre kevesebb alkalommal történt temetkezés. Valóban megváltozott a világ: sokan elköltöztek erről a vidékről más helyiségbe, és akik itt maradtak, inkább a falusi, belterületi temetőt használják. Aztán jött a mezőéri felszólítás: tegye rendben a sírkertet a fenntartó katolikus egyház, mert különben központilag rendelik el a fakivágást az elvaduló területen. Nosza, erre összedugták a fejüket jelenlegi és hajdani kisbócsaiak: „az én őseim feje fölül a hűvöst nem szabad elvenni” — mondta Haskó Ferenc asztalos mester, aki noha már Soltvadkerten él, de ezer szállal kötődik gyerek-

kora színhelyéhez. Talán ezért is lett ő feleségével együtt a munkák fő szervezője.

A dolgos csapatot május első szombatjára sikerült összetrombitálni. És hogy honnan jöttek? A helybeliek (és belterületiek)

mellett Soltvadkertről, Kaskantyúról, Kiskőrösről és Tázláról érkezett a mintegy harminc ember, köztük Ruskó Norbert plébános is. A szorgos kezek, láncfűrészek, kaszálógépek, no meg a két traktor a markolóval már néhány órán belül más arculatot varázsoltak a temetőnek: előtűntek a hajdani gazdák síremlékei a bozótosból. Ismerős és ismeretlen nevek, kopott feliratok és meglepően sok gyereksír... a ta-

nyán még néhány évtizeddel ezelőtt is más volt az élet!

Az egyik aktivista, Zsikla István jelenleg Soltvadkerten él, de sok minden köti ide. Nekem nagypapám és nagymamám nyugszik itt — meséli, miközben megtankolja a láncfűrész —, ezen fölül unokatestvéreim és más rokonaim is. Összefogtunk, kijöttünk és rendbe tesszük. Ha más nem, akkor egy kis sírkert legyen itt. Legalább félévente kijárunk, hiszen nem árt így is ápolni a régiek emlékét — most már egy megszépült környezetben.

K. L.

Zsikla István

Bada Lászlóné Martin Babi
a nagypapa sírjánál

Egy téli temetés emléképei

Ifj. Káposzta Lajos írása

Több évtizedes evangélikus temetési kántorságom alatt egyszer Kisbócsán is szolgáltam. Emlékszem: téli időszak volt, talán 2003 decembere, és egy kedves házaspár jött értünk, hogy kivigyen minket a tanyasi temetőbe. Ültünk tehát az autóban: a férj és a feleség, valamint a pap és a kántor. A Büdöstő felől közelítettük meg a tanyavilágot, és egy eddig teljesen ismeretlen világ elevenedett meg előttem. A ködös-zúzmáros erdők és kopár szőlők között haladva minden tanyánál (sőt: romnál) elmesélték, hogy ki lakott ott, mi lett vele és hol élnek ma a leszármazottak. Megelevenedtek az 50-es 60-as évek, a fináncvilág, a terményrejtegetés és mindenek előtt a harc a megmaradásért.

Aztán egyszer csak kiértünk. Kiszálltunk az autóból. „Megérkeztünk, ez itt a temető.” — „Hol?” — „Itt, ezek a sírok!”

Mi ott álltunk a tejszerű ködben és nem láttunk semmit. Aztán ahogy szokta a szemünk, előtűnt néhány sírkő a ködből. Körben pedig erdő. Néhány perc múlva hallottuk, ahogy érkezik a többi autó. Ajtócsapkodások valahonnan messziről, de honnan is? Erdő, köd, és valahonnan harangszó... Majd egyszerre minden irányból előlépett a gyászoló gyülekezet a fehérségből. Ott állt előttünk a pusztá nepe. Nem volt se ravatalozó, se halottas kocsi, csak a koporsó és a sír. Lezajlott a szertartás, énekeltünk, behúzták a sírt. És ahogy beléptek egy órával az emberek a ködből, úgy vissza is léptek a homályba. Még néhány perc ajtócsapkodás és motorzúgás, majd visszatért a pusztai csönd. Lassan sötétedett. Ott álltunk ketten a sírnál, aztán megindultunk az autó irányába. Ez volt Kisbócsa.

Az öreg akácfa

Nem nyílik a vén akác
nincsen már ereje,
A jó öreg akácnak
elfáradt a teste.

Száraz ága töredezik
kicsi élet van még benne,
Mennyi titkot őrizhet
az öreg akác lelke.

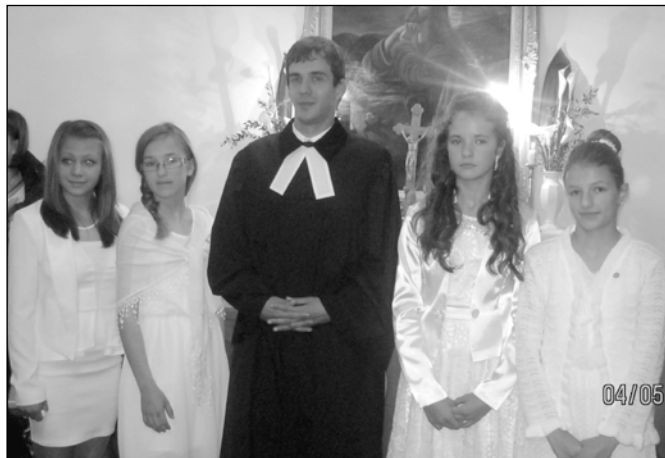
Mennyi bánat, mennyi bú,
megannyi vidámság,
Hány kismadár pihent meg
az öreg akác ágán.

Egy magányos fakopács
nála sűrűn vendég,
Mert az öreg akácán van még némi eleség.

Száz éves akácfa búsan bólogat,
Próbálja feledni már a rég elmúltat.
Új csillagok jönnek
fel a magas égre,
De az öreg akác
megmarad vénségre.

Szabó Imréné 2014. március 29.

Konfirmáció az evangélikusoknál

Május első vasárnapján 4 új felnőtt taggal bővült a bócsai evangélikus gyülekezet. Ez a konfirmáció, a keresztség megerősítése, mely általában 12 éves korban következik a be a fiatalok életében. Idén négy lány, Kutasi Georgina, Szilágyi Roxanne, Szarvas Boglárka és Nagy Eszter tett vizsgát a XVI. századi nagy reformátor, Luther Márton hitelveiből. Az istentisztelet végén először vettek úrvacsorát a gyülekezet többi tagjával. Ez a katolikusoknál a szentáldozásnak felel meg, azzal a különbséggel, hogy az evangélikus egyházban — miként a reformátusban is — a hívek is isznak a borból. Ennek és a többi eltérésnek természetesen mély teológiai tartalma van, melyet majd egy másik cikkben taglalunk.

László Lajos lelkész a következő gondolatokkal indította el a fiatalokat a gyülekezeti életbe:

A híradásokban sokszor hallani, hogy egy bizonyos hírt, információt megerősítenek, vagy épp az ellenkezőjét állítják, esetleg „sem megerősíteni, sem cáfolni” nem tudják az illetékesek. Akkor szokás megerősíteni, ha van valóság alapja, ha van mit megerősíteni... S valljuk meg, van mit megerősíteni bennünk

is. Bizonyos vagyok benne, hogy a Konfirmáció nem egy olyan esemény, amelyen egyszer túlesik az ember, mintegy megerősítve a keresztség tényét. Naponkénti konfirmációra van szükségünk, hogy felismerjük és ne feledkezzünk el arról, hogy kin tájékozódik a mi hitünk, ki a mi reménységünk alapja, ki az igaz szeretet forrása!

Nagy öröm, hogy négy fiatal egy éven át erősített, hogy tudatosan is az Úr útján járjon. Hogy kiben, mi csapódott le, azt csak az Isten tudja... Szorgalmas tanulással, sok idő feláldozásával kaptatok egy adag ismeretet, egyfajta tudást, hogy mit kell tudni az evangélikusokról, és az ő hitükről. De, ez csak ismeret! Ahhoz, hogy ez valóban meggyőződéssé válhasson, az életetek részévé lehessen, ahhoz ezt a sok mindent fel kell lelkesíteni, méghozzá naponként!

Jézus azt mondta Péternek: „Kövess engem!” Amilyen utat járt be Jézus, hasonló ut várta Pétert is. Sok utazás, sok ember, sok öröm, és igen sok szomorúság, s végül mártírhalál. De ezt az utat Péter nem egyedül járta, nem azt mondta neki Jézus, hogy „Amiért ilyen voltál, majd megkapod a magadét!”, hanem azt, hogy „Nem lesz könnyű az életed, de Én veled vagyok, s előttem megyek!”

K. L.

Hogyan mentjük meg... ... az idei termést?

Néhány hónapja egy igen ijesztő fénykép került a kezembe: az egyik kisbócsai gyümölcsösben jégcsapok lógtak a virágzó gyümölcsfák ágain. „Ez ám a fagykár!” — sóhajtott fel valaki mellettem. Mire hátulról egy mély hang: „Á, dehogy: ez éppen a védekezés!” Weppert Sándor gyümölcsstermelő volt az. Most pedig nála ülök vadkerti lakásában és erről a fajta fagyvédelemről beszélgetünk — amit néha hiszek is, meg nem is.

2012 húsvét hétfőjének estjén következett be az elmúlt 10 év legnagyobb fagykára az alföldi gyümölcsösökben — meséli Sanyi — így aztán rögtön kísérletezhettem is. Azaz: kipróbáltam néhány módszert, melyekről eddig csupán olvastam, vagy hallottam.

— **Nagyon elmélyedsz a tudományos témákban?**

Igen, Gál Péter barátommal a bio-módszerek felé megyünk. Megvannak ennek a köztünk élő szakértői: Bócsán, Pirtón, Fülöpjakabon és más, környező területeken élnek azok az emberek, akik jó partnerek egy-egy ilyen eszmecseréhez. És persze másban is példaértékűek: olyan növényeket termelnek (bodza, homoktövis, Kiefferkörte, stb), melyek jól eladhatók, van piacuk.

— **Látom, itt egy agyonolva-**

sott könyv az asztalon. És azt is, hogy nem krimi.

Apáti Ferenc: Gyümölcsültetvények fagy- és jégvédelmének technológiai jelentőségei. Ebben a szakkönyvben annak a kutatásnak olvashatjuk az összegzését, melyet két egyetemi tanár végzett el: végigjárták a gazdákat és begyűjtötték az ötleteket, a tapasztalatokat, valamint a kérdéseket is. Így született meg a tanulmánykötet a legmodernebb fagyvédelemről.

— **Na nyissuk csak ki ennél a jelzőnél! Passzív és aktív fagyvédelem... alacsonyra nyírt gyep???**

Igen, ahol nyíratlan fű vagy gaz van a gyümölcsösben a fák alatt, az odavonzza a fagyot. Éppen úgy, mint a frissen tárcsázott terület is. A fakorona alatt felocsolt talaj azonban véd. A nedves talaj ugyanis sokkal jobban tárolja a hőt, mint a száraz. A kötött, nedves talajok mindig jobban védenek a fagytól, különösen itt, a homokon. Ezek a passzív védelem részei. Az aktív védekezés módok között nagyon hatékony a légkeverés. De vajon hogyan? Ha helikopterrel megyünk fölé, akkor drága. De mondok egy egyszerű példát: a kamionok úgy felkavarják a levegőt, hogy az út mellett kevésbé fagynak meg tavasszal a gyümölcsfák, mint máshol.

Olaszországban, Németországban és Szlovákiában már vannak olyan 10-15 méter magas tornyok a gyümölcsösök-nél, amelyeken ventilátorok keverik a levegőt: megcserélik a felső melegebb és az alsó hidegebb légkört. Nekem van egy még olcsóbb ötletem ezzel kapcsolatban, amit most igyekszem majd kipróbálni...

— **És ami még titok... De visszatérve az előbb elmondottakra: jól értem, hogy tehát akkor fagy előtt locsoljunk?**

Igen. Egyrészt növeljük a páratartalmat, másrészt fokozzuk a talaj nedvességtartalmát. Persze ehhez sok víz kell: több kút a gyümölcsösben vagy egy mesterséges tó.

— **És a kép, amit együtt néztünk? Ennyire rá kell fagyasztani a fára a vizet?**

Ezt úgy hívják, korona feletti öntözés. Akkor hatékony, ha a tavaszi fagy mínusz 5-6 fok. Ha időben, tehát fagy előtt kezdted el a fák locsolását, akkor emelkedik a páratartalom, és szépen ráfagy a víz az ágakra. A jégreteg alatt pedig 0 fok van. Ez neki pont elég. Másnap reggel a napsütés hatására aztán leolvad jég a gyümölcskezdemenyről, és zajlik az élet tovább. Ez nekem tavaly nagyon jól bevált.

— **Itt látok egy különös, keres utánfutót is. Ez mi?**

Frostbuster, azaz fagy-ölő szerkezet. Ugyanúgy megyünk vele körbe, mint egy permetezővel. Traktorral vontatjuk és fűti az ültetvényt: egy nagyon nagy turbina 30-40 méterre nyomja el a meleg levegőt a növényekre. Átmeneti hő-löketet ad a virágnak, amitől jobban viseli a fagyot. Mínusz 5-6 fok esetén 6-8 hektárt fagymentesíthetünk vele hatékonyan

— **Most már csak azt mondd el, hogyan kerülöd el az üresjáratokat? Mert ugyebár más a hőmérséklet a bel- és más a külterületen.**

A helyzet még ennél is bonyolultabb. Merthogy tegyük fel, légköri aszály van, tehát nincs pára a levegőben. Ez mifelénk gyakori. A fagy szempontjából ez azt jelenti, hogy ha a száraz hőmérséklet nulla fok, a kevés pára miatt mínusz 3 fok a valódi „nedves” léghőmérséklet! Kiskunhalason van egy kimondottan fagyzugos birtokom, körtét termelek rajta. Nem tudtam, miért fagy meg mindig. Aztán telepítettem oda egy kis meteorológiai állomást. Ez méri a száraz és a nedves léghőmérsékletet, 2 méter és 6 méter magasságban, teljesen automata módon. Ha baj van, üzenetet küld. 2012-ben például ültünk egy rendezvényen, és sms-ben küldte, hogy 2 °C van az

ültetvényen. Ebből tudtam, hogy cselekedni kellene. Azaz: felülni a frostbuster-re és megindulni a „hőszórással”. Így sikerült megmentenem a termést.

— *Ez természetesen elég költséges lehet, de ha a termés menthető, akkor lépni kell! Végezettül azonban adjunk még egy tippet azoknak, akik az olcsóbb, passzív védekezési formákat helyezik előtérbe!*

A talajvizsgálat szerepe nem elhanyagolható. Kis területen ugyanis nagy minőségi eltérések lehetnek. A mintákat Kecskeméten és más városokban vizsgálják be, és sokszor tanulságos az eredmény. A saját birtokaimon például megállapítottam, hogy a fagyvédelem szempontjából ez is lényeges: ahol megfelelő volt a káliumtartalom, ott kevésbé hatott a fagy. Érdekes volt tehát folyamatosan pótolni kálium tartalmú műtrágyákkal, vagy szerves trágyával. A jó arány 100-150 mg/kg. Emellett a fagy előtt 24-48 órával, majd a fagy után azonnal regeneráló anyagokkal

permetezünk (Megafol, Damisol BB gabona, Terrasorb, E-vitamin, U-vitamin).

— *Egyébként miért felelős a kálium?*

Sok mindenért: íz- és zamatanyagok kialakulása, vízháztartás, fagyállóság és a betegségekkel szembeni ellenálló képesség. És mivel a kálium az egyik legdrágább anyag, igencsak módjával alkalmazzák. Viszont ha az ember rendszeresen pótolja, nem marad el az eredmény. Szívesen fogadok minden érdeklődőt kisbócsai gyümölcsösünk megtekintésére.

K. L.

Hegyközségi adatok Bócsáról

- A gyümölcsösök összterülete: 76 ha, melynek nagy része bodza (2012-es adat)
- Szőlőterület összesen: 592,7 ha (2013)
- Ebből nem termő (4 éves korig): 158,49 ha
- Termő: 434,21 ha

- Telepítési kérelem 2013-ban:
- Benyújtott: 11 ha
- Fajtaváltásra: 17 ha
- Kivágási kérelem: 11 ha

- Vezető szőlőfajták:
- Kékfrankos: 117 ha
- Cserszegi: 80 ha
- Bianka: 78 ha
- Kunleány: 27 ha
- Zalagyöngye: 19 ha

- Termésátlag (2013): 33197,68 mázsa leszüretelve
- Ebből értékesítésre: 32713,68 q
- Betárolásra: 484 q

A hegyközségi tagok létszáma 2013-ban összesen 213 fő volt.

Jég – esővel keverve

Május 11-én jégverés söpört végig a Kiskunsági Homokhát több településén, így Bócsán is. Szerencsére vízzel jött a „bombázás”, ez pedig leginkább a jégelhárító rendszernek köszönhető. Több gazdát megkérdezve megállapítható, hogy kb. 5 % körül mozog a jégkár. Bócsa területén 2 db jégelhárító berendezés működik. Üzemeltetését az Önkormányzat és a Hubertus Vadásztársaság segíti anyagilag. A 2 jégelhárító 2013-ban összesen 199 órát üzemelt. Az indításához az üzemben tartók meteorológusoktól sms-ben értesítést kapnak, így 3-4 órával a zivatar felhő megérkezése előtt már működésbe lépnek a jégelhárító rendszerek.

Ezek elve a következő:

A zivatarfelhők kialakulásuk, fejlődésük idején felszippantják a talaj közeli meleg-párás levegőt, ebből nyerik energiájukat és a víztartalmuk döntő részét. Miközben végig „porszívózzák” az alattuk lévő területeket, a védekező készülékek által előállított ezüst-jodid részecskék is a felhőbe jutnak. Az ezüst-jodid szem-

csék a magasban magukhoz vonzzák a túlságosan lehűlt vizet, ezáltal az apró jég szemcsék számát megsokszorozzák és nem tudnak kialakulni nagyobb jégdarabok. Ezek a puha szerkezetű jég szemcsék azután a földfelszín felé haladva megolvadnak és eső formájában hullnak alá.

Jégelhárító rendszerünknek vannak meteorológiai korlátai: a kora reggeli-kora délelőtti órákban a hőmérsékleti viszonyok miatt nem használhatóak kellő eredményességgel, de tapasztalataink azt bizonyítják, hogy inkább a délutáni vagy az esti órákban gyakoribbak a jégesők. A szakemberek szerint tudomásul kell venni,

hogy a hatékonysága kb. 60-70 %. Ebből következik, hogy kisebb kárt okozó jégeső sajnos a jövőben sem zárható ki. Ha a jég szemcsék olyan terület fölött alakulnak ki, ahol nincs védelmi rendszer, és a szél Bócsa fölé hozza a felhőket, akkor a mi rendszerünk hatástalan az ügyben.

A cél az, hogy az egész Kiskunságban működjen a rendszer, mivel minél nagyobb a „lefedett terület”, annál hatékonyabb a védekezés.

Káposzta Lajos

Egy katonaélmény nyomában (avagy egy cikk másik oldala)

Zsikla Ferenc nyugdíjasként is ápolja a gyerekkori katonai hagyományokat. Például rendszeresen főz társaságoknak saját, eredeti gulyásgulyájában.

Legutóbbi lapszámunkban adtuk közzé egy Miskolcon élő öreg baka, Kretz József hajdani tűzér szakaszvezető Bócsára vonatkozó visszaemlékezéseit. Józsi bácsi 1955-ben néhány hétig itt volt katona: a helyi lőtéren tartott lögyakorlatok kapcsán szeretettel szólt az itteni tanyasi emberekről, akik neki vizet adtak és egy kicsit pótolták a távoli otthon hangulatát. Cikkünk kapcsán egy a történetben érintett hajdani „lőtermenti lakos”, Zsikla Ferenc meséli el emlékeit azokból az időkből:

Rendkívül örültem a múltkori írásnak, mert Kretz József jól ismerhette a mi környékünket, tanyánkat. Az egyes személyek és nevek nyilván nem maradtak meg bennem, hiszen gyerek voltam akkor. Amire én emlékszem az 50-és 60-s évekből, az az, hogy bejártak hozzánk a kiskatonák. Ugyanis a mi tanyánk volt a legközelebb a bócsai lőterhez és ott álltak az útszélén az örök, amikor éleslövészet volt. Éjszaka nem jött értük senki. Ilyenkor nálunk tanyáztak, ott aludtak a nyári konyhában. Volt ilyen télen is, nyáron is. Elég kiscsereket voltam, 7-8 éves, amikor a katonáktól jelvényeket kaptam. Egyébként, amikor nem

volt lövészet, a lőtéren elég sok töltényhüvelyt összeszedtem: nem sokra lehetett használni, fűtőtűnk velük. Éleslőszer persze sosem akadt, de az nem is lett volna jó. Sokat jártam ki amúgy is a lőterre, mert vigyáztam az állatokra. Nem a számítógép mellett ültem! Pulykákkal kezdtem, aztán következtek a tehének: volt, hogy 18 darabot legeltettem, mivel másokét is rám bízta. Egyébként annak idején a Beniczky-iskolába jártunk első négy osztályba, ahol Forgács Viktória volt a tanító nénink. Jelenleg ez a Kukla benzinkúttal átellenben található az épület, a fatelepre vezető út mellett.

Mi 1963 nyaráig laktunk a tanyán, akkor telepítették oda az állami gazdaság 600 hektáros szőlőjét. Amiatt aztán Tázláron kaptunk csereingatlant, a tanyát eldózerolták, csak néhány ecetfa jelzi a helyét. Viszont a katona által említett kiserdő megmaradt. Emlékszem, ahogy ott, illetve a mellette lévő nyárfás nagyerdőben táboroztak.

Látatlanban is csak üdvözölni tudom ezt az öreg bakát, akinek ilyen jó emlékei vannak Bócsáról. Ha esetleg erre járna, szeretettel várjuk és megmutatnám neki a régi helyeket.

**Lejegyezte:
ifj. Káposzta Lajos**

Kútba néző

Itt még megvan a kútgyűrű...

Talán nem hiábavaló felhívni a figyelmet arra, hogy vidékünkön több olyan tanya-hely található, ahol már csak néhány fa, vályogdomb vagy cserépmaradvány emlékezteti a járókelőt a hajdan itt álló épületekre. Gyerekeknek ideális játszóhely és „kalandpark”, hiszen a föld sok „kincset” rejt errefelé. Miközben igyekeznek kipiszkálni a romok közül néhány kikandikáló fémdara-

bot, vagy esetleg felmásznak egy-egy, még ott álló nagy fára, sokszor figyelmen kívül hagyják, hogy a tanyákhoz bizony kút is tartozott. A gémet és a deszkapalánkot már elhordták, az itatóvályúnak is hűlt helye, de a gödör bizony még ott lehet. Benőve gazzal a környéke. Figyeljünk oda erre és figyelmeztessük gyermekeinket is!

K. L.

Pünkösdi Napok Solt-Révbérpusztán 2014. június 8-9. vasárnap-hétfő

A részvétel ingyenes!

Tartalmas programokkal várják a látogatókat idén pünkösdkor is Solton, a Dunától 500 méterre fekvő Révbérpusztán. A kétnapos programok közt szerepel csikós bemutató, lovasverseny, kézműveskedés, szabadtéri színpadi műsor és vetélkedők. Mindezekre ingyenes a belépő. A helyszínen étkezési, kocsikázási és népi iparművészeti ajándék vásárlási lehetőség.

Bővebb info: www.revber.hu

Nem tiltással, hanem észérvekkel kell megelőzni!

Április 24-én Kurdics Mihály nyugalmazott rendőr alezredes látogatott Bócsára. A rutinos előadó nem először járt az iskolában; drogprevenációs órákat adott már pár évvel ezelőtt is, s ha kell, évente megteszi ugyanezt. 1984-ben az első között vett részt kábítószerek ellenes kiképzésen. Bűnügyi rendőrtisztként 1984-től kezdődően nyomozóként, majd a megyei bűnügyi osztály vezetőjeként a kábítószerek ügyek felderítésének irányításával foglalkozott. 1989-ben – amikor a központi elv „amiről nem beszélünk, az nem is létezik” mítosza kezdett szétfoszlani – Kecskemét középiskolaiban drogprevenációs programok megszervezésében és beindításában tevékenykedett. Azóta is töretlen energiával igyekszik hatásos, olykor a lelkünket is felkavaró előadásával felvilágosítani, célt adni és megállítani.

— **Előadásainak üzenete a diákokon kívül a szülőkhöz is eljut?**

A felnőtteknek más szempontok alapján prezentálok előadásaimat. Tapasztalataim szerint a szülő a „legrosszabb páciens”. Bennük van egyfajta tagadás a téma iránt; „az én gyerekemmel ez nem történhet meg” felfogás. Több türelem kell hozzájuk, mint a gyerekekhez. Számukra például rendhagyó szülői értekezlet címén tájékoztatok, hiszen sok esetben már a drog szó hallatán is komoly ellenállást tanúsítanak.

— **Milyen tanácsokat ad a szülőeknek?**

Szerintem a legfontosabb dolog a szülő-gyerek kiegyensúlyozott kapcsolata. Szomorú tény, hogy a drogok fogyasztása már 11 éves kortól jellemzővé vált. Ennek fő oka, hogy gyerekeink ugyan

testben fejlettek és nagyon vagányak, fejben viszont lenne még behoznivaló; az internet, a közösségi oldalak szinte generálják hősködésküket. Itt jön a szülő felelőssége, hogy merjen a gyerek a szülőhöz fordulni, kérdezni, mesélni. Ne tiltsuk meg nekik, ha el akarnak menni szórakozni, hiszen ez az életkoruk sajátossága, inkább beszéljük meg velük, hogy buli után megyünk értük a megbeszélte időpontban. Legyen energiák arra, hogy meghallgassuk őket! Tudjuk, kikkel barátkoznak az iskolában, illetve a közösségi oldalakon! Egy szülő számára minden információ hasznos lehet.

— **Milyen szerek a „menők” mostanság?**

Zacher Gábor – toxikológus, osztályvezető főorvos – barátom szokta mondani, hogy sokszor szinte vissza-sírja az ún. „boldog béke-idők” drogjait – a kokaint, heroint, hasist és társait – hiszen azoknak a szereknek egyértelmű hatásai, mellékhatásai, ezzel együtt kezelési formái voltak. Manapság ha bevisznek valakit a kórházba olyan tüneteket produkál, melyeket azonnal nem is lehet kezelni, hiszen nem tudható, hogy minek a hatása alatt áll tulajdonképpen. Mostanság rengeteg szín-

vetikus drog van a piacon, melyeket „legálisak” gyűjtőnéven hoznak forgalomba. A készítmények javarészt fürdőszó, növényi tápszer, illatosító, füstölő képében jutnak a fogyasztóhoz. Például a potpourri-k szintetikus THC-t tartalmaznak, a szintetikus kokainok származék az ún. dimethocaine az eredeti árának a harmadaért is beszerezhető. Még mindig tartja magát a GINA (GHB, GBL) nevű randidrog. Ez a szer tulajdonképpen egy forgalomban lévő szerves oldószer, amely legálisan van jelen a piacon, nem számít kábítószernak, a festékipar használja nagy mennyiségben. Éppen emiatt kivitelezhetetlen a betiltás, hiszen lehetetlen elszámolni velük. A folyékony ecstasyként ismert szer nemcsak alkoholban, hanem kávéban, gyümölcslében vagy bármilyen más italban is észrevétlen, ugyanis színtelen, szagtalan és teljesen íztelen. Hatására az áldozat védekezőképtelenné válik, rongybabaként viselkedik. Általában szexuális indítékkal, vagy kifosztás céljából keverhetik az italunkba. Ezeknél az eseteknél, ha az áldozat végül rászánja magát és szól a rendőrségnek, már többnyire késő: 8-10 óra múlva ugyanis a szer nem mutatható ki, kiürül, nem

bizonyítható a jelenléte. Tanácsaim buliba menőknek: soha ne hagyj őrizetlenül a poharadat, inkább még a vécébe is vidd magaddal! Ha üvegből iszol, a hüvelykujdatartsd a tetején! Ne fogadj el italt idegentől! Ha lehet, inkább dobozos italokat igyál!

— **Egyáltalán létezik még iskola körül ólálkodó dealer?**

Az efféle értékesítés már kihalóban van, szerepüket átvette az internet. Mint mindent, a drogot is meg tudod rendelni, ráadásul a futár házhoz is hozza. Csalafinta hirdetésekben a törvényesség látszatát keltve nagyon megtevesztő módon árusítanak. Például növényi tápsót forgalmazván kiírják, hogy „emberi fogyasztásra alkalmatlan” de megjegyzik, hogy „4 órán keresztül intenzív hatást biztosít használatának”, kérdezem én a növénynek? Nos, ezekkel a hirdetésekkel nagyon óvatosan bánjunk, ne kísérletezzünk az áru megrendelésével!

— **Ön szerint, ha valaki megkóstolja a kábítószert, nincs visszaút. Tehát akkor kizárólag a megelőzésben hisz?**

Sajnos több évtizedes tapasztalatom mondatja ezt velem. A drog kipróbálása csapda, hiszen senki sem tudja felmérni saját szervezetének a reakcióit, nem tudhatjuk hogyan fog reagálni az addig ismeretlen szerre. Így azt sem tudhatjuk, hogy például száz kipróbáló közül benne lennénk-e abban az 5-10 fős csapatban, akiknek az élete bánta.

Hiszem, ha csupán annyit sikerül elérni, hogy néhány ezren nemet tudjanak mondani a drogokra, már nem volt hasztalan az intő szó.

Szentgyörgyi Éva

Összegyűltek a régi abonyis diákok

A Bócsa környéki tanyavilágban ezelőtt 40-50 évvel még számos iskola működött, melyek nagy részét az 1920-30-as években építtette Klebelsberg Kunó vallás és közoktatásügyi miniszter. Az idejáró gyerekeknek, sőt szüleiknek is az egyetlen közösségi helyet jelentette az iskola épülete, melynek egyik szárnyában sokszor maga a tanítói lakás is helyet kapott. A tanításon kívül tartottak itt istentiszteletet, felnőtt tanfolyamokat és színjátszó előadásokat egyaránt.

Május közepére hívták össze azt a találkozót, melyre mintegy 25 hajdani iskolás jött el, lehetőség szerint kedves párjával együtt. A hajdani Abonyi majo-

ri iskolaépülettől nem messze álló fogadóban elevenítették fel a múltat, melyhez egy az 1960-as évek elejéről származó napló is előkerült.

A fő szervező a jelenleg Gödön élő Veres Lászlóné Horváth Irén volt, de nem szabad kihagyni Botosné Ágó Margitot sem mint kezdeményezőt. Mint Irénke néni elmondta, ez bizony iskolatalálkozó, hiszen az osztályok összevontan működtek. Azaz délelőttönként járt az 1-4. évfolyam, délutánonként pedig az 5-8. évfolyam. 1-1 ilyen tanulócsoporthoz mintegy 25 gyerek járt, évfolyamonként 6-8 fő. Ő maga 1956-1964 között tanult itt, és sok játékra, vidám pillanatra emlékszik azokból az időkből.

A találkozóra egyik volt tanítójuk is eljött: Kövesdi János a Vác melletti Rádról érkezett. Sokat mesélt a hallgatóságnak, hiszen azokat az időket felnőttként élte meg, mondhatni külső szereplőként. Kalocsa mellől került Zöldhalomba tanítónak, majd utána, az 1958-59-es tanévben

az Abonyi majori iskolában tanítóskodott. Aztán Gödre költözött, majd elhelyezték (akkor még így ment) a rádi általános iskolába és onnan is ment nyugdíjba.

Emlékeiről így mesélt:

„A feleségem, Horváth Mária innen származik: a zöldhalmi iskolában tanított, így ismerkedtünk meg. Abban az időben nagyon sokat foglalkoztunk a fiatalokkal. Rendszeresek voltak a színjátszó előadások. Szerveztünk varrótanfolyamot, ebben élen járt Móder Lászlóné

A cél az volt, hogy a 14 éven felüliek az iskola után is rendszeresen összejárjanak. 6-8 hetenként bált is szerveztünk nekik. Az összevont évfolyamok tanításakor külön kellett foglalkoznunk a gyengébbekkel és az eltérő érdeklődésűekkel. Nagy tapasztalatot adott nekem Bócsa a későbbi, pedagógusként eltöltött évtizedekre.”

A vendégek nagy része Bócsáról, Soltvadkertről és a környező településekről érkezett, de jöttek Kecskemétről és Vác környékéről is a találkozóra.

Káposzta Lajos

A sokoldalú karalábé

Bár a piacon és a zöldségesnél egész évben kapható, de a korai, későtavaszi, nyári eleji fajták a legizletesebb egyedei a karalábénak. Sokan csak szimpla levesként, illetve főzelékként készítik el, pedig sok hasznos tulajdonsággal, és elkészítési móddal bír ezen zöldségünk. Kiemelkedő vitamintartalma miatt érdemes minél többféle módon, elsősorban nyersen fogyasztani. Nagyon sok benne a C-vitamin és a kálium, ezen kívül A-vitamint és B-komplexet és omega-3 és -6 zsírsavakat is tartalmaz, valamint található benne szelén, nátrium, mangán, réz, vas, kalcium, foszfor.

Alacsony a kalóriatartalma, koleszterint egyáltalán nem tartalmaz, viszont rostban gazdag.

A karalábé levelét gyakran méltánytalanul hanyagoljuk. Húslevesbe használhatjuk a leveleit is ízesítésre, a pufasztó hatás mellőzésével, emellett csíkozhatjuk salátákba is.

A karalábé szárát apróra vágva beletehetjük a zöldséglevésbe, zöldséges raguba vagy zöldséges felfújtakba. Készíthetünk karalábészendvicset is. A felkarikázott karalábéra kenjünk tojáskrémeket, sajtkrémeket, túrókrémeket, körözöttet, a tetejét díszítsük más színű

zöldséggel, az ízlésünknek megfelelően. Finom, ínycsemege. Citrommal, hagymával és joghurttal pikáns előétel készíthető belőle. Felmagzott karalábénk sárgás virágbimbóit szintén salátába tehetjük.

A karalábé jó barátságban van a borssal, borsikafüvel, lestyánnal és petrezselyemmel. Ezek mellett jól harmonizál vele még a boróka és a kapor is. Végezetül jöjjön két egyszerű recept, melyek előételként vagy akár főételként is megállják a helyüket.

Étvágygerjesztő vitamin-saláta

Hozzávalók 4 személyre: 1 nagy fej karalábé, 1 csomó zenge sárgarépa, 2 dl joghurt,

néhány szép salátalevél, 1 teáskanál citromlé, só, fehér bors, a díszítéshez citromszeletek, reszelt citromhéj és petrezselyemzöld

Elkészítése: A megtisztított karalábét megmossuk, felszeleteljük, majd vékony csíkokra vágjuk. A sárgarépát szintén csíkokra vágjuk. A joghurtot kikeverjük a citromlével, majd sózzuk, borsozzuk. A zöldségeket összekeverjük, majd leöntjük a joghurttal. A salátalevelet megmossuk, és nagyobb darabokra tépjük. Kibélelünk vele egy tálat, erre helyezzük a hozzávalókat. Citromkarikával, reszelt citromhéjjal és petrezselyemzölddel díszítjük.

sz. É.

A székely himnusszal kezdtek Torockón

Csudálatos helyen fekszik Bócsa testvértelepülése. Vagyis jobban mondván: testvértelepülései! Torockó és Torockószentgyörgy ugyanis eredetileg két település, jelenleg azonban egy. Községünk delegációja — a két korábbi polgármester, Eifert Ferenc és Gál László gondozásában — a Torockószentgyörgyi Napok hétvégéjére utazott ki április végén. A Bócsai-Torockói Baráti Kör nem volt egyedül odakint, hiszen a többi testvértelepülés is ott szorgoskodott a főzősátorban. Ilyenkor ugyanis a „vendég főz”, de ez nem is volt kérdéses. Az első este a bócsaiak lecsója

adta meg az alaphangulatot, majd másnap következett az ünnepi ebéd. Tápiógyörgye 5 üst marhapörköltet készített, Üllés halat süttött, a bócsaiak pedig — konkrétan Lengyel Gábor — birkát főztek. Szócs Ferenc polgármester és Veres Rudolf alpolgármester nem győzött gratulálni, és nem csupán az ételekhez! Az ünnepi műsorban éppen úgy helyt álltak a vendégek, mint a kondér mellett. A vadkerti-bócsai citerások vezetője, Duchai Judit így mesélte élményeit: „Mi a székely himnusszal kezdtünk, prim és basszus citerával. Felálltak, elénekelték velünk, majd olyan vastapsot

kaptunk, hogy a tulajdonképpeni dalsokrunkat alig tudtuk elkezdni.” A közös zenélés, nótázás és evés-ivás mellett természetesen kirándulásra is jutott idő, melynek

célja a közeli Nagyenyed volt. Mindenkinek javasoljuk, hogy ha teheti, töltsé szabadságát Torockón és környékén!

K. L.

Regényben a válasz – a kamaszkor rejtelseiről

Hogyan randizzunk, mit tegyen egy lány, ha tetszik neki egy fiú, miért nehéz a fiúknak. Többek között ezekre a kérdésekre adott választ Sohonyai Edit író nő május 8-án a könyvtárban. A rendkívül humoros és kötetlen stílusú előadás során mesélt saját nővé válásának rögzös, de korántsem unalmas útjáról is. Saját bevallása szerint kitűnő memóriájának köszönheti írói termékenységét. Nem felejtette el, hogy milyen nehéz nőiesé válni, jó pasit találni, amikor a diszkóba járás egy komoly hadjáratot ért fel ez ügyben. S a rádöbbenés, hogy az iga-zi megtalálásához szigorúan

ajánlott beszélgetni a másik nimmal, és az sem hátrány, ha világosan is meg tudjuk szemlélni a kiszemelt egyedet. Mint ahogy a nővé válás titka sem a túsarkú cipőkben, a hosszú színes műkörmökben és a vakolatszerű sminkben rejlik. Ahogy a fiúk sem a több liternyi Axe-től és az izompótlótól lesznek férfiak.

A helyi könyvtárban az író nő következő ifjúsági regényeit lehet kikölcsönözni: Macskaköröm, Engem szeress!, Mocskos csillag, Kockacukor, Le a pasikkal!, Le a csajokkal!

Eloolvasásuk minden kamasz számára tanulságos lehet!

Szentgyörgyi Éva

Vidám pillanatok

A skót kisgyerek lelkendezve megy haza.

- Képzeld apa! Ma spóroltam 2 fontot.

- Hogyan kisfiam?

- Az iskolából hazafelé nem ültem fel a villamosra, hanem szaladtam utána.

- Jaj, de buta vagy fiam, miért nem taxi után szaladtál? Akkor sokkal többet spóroltál volna.

Börtönorvos a páciensnek:

- Van egy jó hírem és egy rossz hírem! Melyikkel kezdem?

- A jó hírrel!

- Nos, hamarosan letelik a büntetése!

- De doktor úr, én életfogytiglant kaptam!

- Na, ez a rossz hír...

Feleség a férjének:

- Dezső, te egész nap mást nem csinálsz, csak a rejtvényt fejted! Hát már egy kedves szót sem tudsz nekem mondani?

- Hány betűvel?

Májusi piknik a Parkerdőben

Május 3-án Kaposvári Sándorné csoportvezető látta vendégül a bócsai mozgáskorlátozottak csoportjának tagjait. Vincze József nem bízta a véletlenre; birka – és csülökpörköltet is készített az ebédre. Természetesen a desszert sem maradhatott

el; rengeteg féle házi sütikölményből válogathatott a népes vendégsereg. A rendezvényre több mint nyolcvan látogattak el. A jó hangulatnak csak a késő délutáni órákban egy kiadós májusi zivatar vethetett véget.

SZ.É.

A Bócsai Önkormányzat lapja

Bócsai Hírek

Kiadja: Bócsa Község Önkormányzata
Felelős kiadó: Szőke-Tóth Mihály, polgármester
Szerkesztők: Káposzta Lajos és Szentgyörgyi Éva
Nyomdai munkák: Kópia Nyomdaipari Kft., Kiskunhalas
Felelős vezető: Lichtenberger Csilla
Megjelenik havonta.

Bócsai sikerek Baján

2014. május 11-én 35. alkalommal rendezték meg a Popori Ottó Emlékversenyt – azaz a Mogyi Kupát – Baján a Türr István Sportcsarnokban. A bócsaiak három korosztályban képviselték magukat. A szép eredményekhez ezúton is gratulálunk!

Gyermekek

23 kg: Gáspár Bálint 2., Holczimmer Tamás 3.
32 kg: Zsebi László 1.
38 kg: Pap Máté 1.

Diák

29 kg: Weber Dominik 2.
32 kg: Varnyú Bálint 1., Weber Patrik 2.

Felnőtt

74 kg: Benkő Attila 1.
85 kg: Molnár Géza 2. Gáspár Tamás 3.
125 kg: Frittmann Gábor 1.

Edzők

Kiss Imre, Petróczi Andor